

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
Y. BOT
fremsat den 11. september 2014¹

Sag C-424/13

**Zuchtvieh-Export GmbH
mod
Stadt Kempten**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Tyskland))

»Præjudiciel forelæggelse — landbrug — forordning (EF) nr. 1/2005 — beskyttelse af dyr under transport — transport af dyr fra en medlemsstat til et tredjeland — artikel 14, stk. 1 — kontrol af logbogen, som skal foretages af de kompetente myndigheder på afgangsstedet inden langvarige forsendelser — bilag I, kapitel V — bestemmelser om vandings- og fodringshyppighed, forsendelsestider og hvileperioder — anvendeligheden af disse bestemmelser på den del af transporten, der foregår uden for Den Europæiske Unions område«

1. Denne anmodning om en præjudiciel afgørelse vedrører fortolkning af Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF samt forordning (EF) nr. 1255/97².
2. Denne anmodning er fremsat i forbindelse med en tvist mellem Zuchtvieh-Export GmbH (herefter »Zuchtvieh-Export«) og Stadt Kempten (byen Kempten, Tyskland) vedrørende en afgørelse truffet af Stadt Kempten i dens egenskab af kompetent myndighed på afgangsstedet om afslag på at eksportere en transport af kvæg, som skal foretages via vejtransport fra Kempten til Andijan (Usbekistan).
3. Med forordning nr. 1/2005 pålægges organisatoren af en langvarig forsendelse at forelægge den kompetente myndighed på afrejsestedet en logbog, hvis afsnit 1 skal indeholde en planlægning af transporten. Denne planlægning skal navnlig omfatte planlagte hvile-, omladnings- og udgangssteder. Den problematik, der rejses med denne sag, går på, om organisatoren af forsendelsen for så vidt angår den del af forsendelsen, der foregår mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, er forpligtet til at overholde kravene vedrørende forsendelsestider og hvileperioder i kapitel V i bilag I til forordning 1/2005.
4. I dette forslag til afgørelse foreslår jeg, at Domstolen kender for ret, at forordning nr. 1/2005 skal fortolkes således, at den ikke pålægger organisatoren af en langvarig forsendelse til et tredjeland i logbogens del 1, nr. 6, at anføre oplysninger om forsendelsestider og hvileperioder, der er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordningen eller de almindelige betingelser for transport af dyr i forordningens artikel 3 for så vidt angår den del af forsendelsen, der sker mellem udgangsstedet på Unionens område og bestemmelsestredjelandet.

1 — Originalsprog: fransk.

2 — EUT 2005 L 3, s. 1, berigtiget i EUT 2011 L 336, s. 86.

5. Det følger efter min opfattelse heraf, at artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), og litra c), i forordning nr. 1/2005 skal fortolkes således, at den kompetente myndighed på afgangsstedet ikke kan nægte at stemple logbogen med den begrundelse, at de oplysninger i denne logbog, der vedrører den del af forsendelsen, som finder sted mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, ikke er i overensstemmelse hverken med kravene i kapitel V i bilag I til forordningen eller de almindelige betingelser for transport af dyr i forordningens artikel 3.

I – Retsforskrifter

6. I forbindelse med den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse er følgende bestemmelser i forordning nr. 1/2005 relevante.

7. I forordningens artikel 1, stk. 1, defineres anvendelsesområdet således:

»Denne forordning finder anvendelse på transport af levende hvirveldyr, som finder sted i Fællesskabet, herunder de specifikke former for kontrol, som embedsmænd skal foretage af sendinger, der ankommer til eller forlader Fællesskabets toldområde.«

8. Artikel 2 i forordning nr. 1/2005 indeholder en række definitioner, herunder:

»d) »grænsekontrolsted«: et kontrolsted, som i henhold til artikel 6 i direktiv 91/496/EØF er udpeget og godkendt til at foretage veterinærkontrol af dyr, der ankommer fra tredjelande til Fællesskabets ydre grænser

[...]

f) »kompetent myndighed«: den centrale myndighed i en medlemsstat, der har kompetence til at udføre kontrol af dyrevelfærd, eller en anden myndighed, som den centrale myndighed har bemyndiget hertil

[...]

h) »kontrolsteder«: kontrolsteder som omhandlet i forordning (EF) nr. 1255/97

i) »udgangssted«: et grænsekontrolsted eller ethvert andet sted udpeget af en medlemsstat, hvor dyr forlader Fællesskabets toldområde

j) »forsendelse«: hele transportforløbet fra afgangsstedet til bestemmelsesstedet, herunder eventuel aflæsning, opstaldning og pålæsning ved mellemstationer under forsendelsen

[...]

m) »langvarig forsendelse«: forsendelse, hvis varighed overstiger 8 timer, regnet fra det tidspunkt, hvor det første dyr i en sending flyttes

[...]

s) »bestemmelsessted«: det sted, hvor et dyr aflæsses fra et transportmiddel og

i) anbringes i mindst 48 timer inden afgangstidspunktet eller

ii) slagtes

t) »hvile- eller omladningssted«: ethvert ophold under, bortset fra bestemmelsesstedet, herunder et sted, hvor dyr er blevet omladet fra et transportmiddel til et andet, hvad enten de er blevet læsset af eller ej

[...]

w) »transport«: flytning af dyr ved hjælp af et eller flere transportmidler samt dermed forbundne aktiviteter, herunder pålæsning, aflæsning, omladning og hvile, indtil aflæsningen af dyrene på bestemmelsesstedet er tilendebragt

[...]«

9. Artikel 3 i forordning nr. 1/2005 med overskriften »Almindelige betingelser for transport af dyr« bestemmer:

»Det er forbudt at transportere dyr eller lade dem transportere under sådanne forhold, at de kan komme til skade eller blive påført unødigt lidelse.

Desuden skal følgende betingelser være opfyldt:

a) [F]orud for forsendelsen skal alle fornødne foranstaltninger være truffet for at gøre forsendelsestiden så kort som mulig og for at sikre, at dyrenes behov opfyldes under forsendelsen.

b) [D]yrene skal være egnede til den planlagte forsendelse.

[...]

f) [T]ransporten skal gennemføres til bestemmelsesstedet uden forsinkelser, og dyrenes velbefindende skal løbende kontrolleres og sikres.

[...]

h) [D]yrene skal med passende mellemrum tilbydes vand, foder og hvile af en kvalitet og i mængder, som er passende for deres art og størrelse.«

10. I artikel 5 i forordning nr. 1/2005 med overskriften »Krav vedrørende planlægningen af dyretransporter« præciseres i stk. 4, at »[i] forbindelse med langvarige forsendelser mellem medlemsstaterne og til og fra tredjelande af tamdyr af hestefamilien, bortset fra registrerede dyr af hestefamilien, eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin skal transportvirksomheder og organisatorer overholde bestemmelserne i bilag II vedrørende logbog«.

11. Artikel 14 i forordning nr. 1/2005 med overskriften »Kontrol og andre foranstaltninger vedrørende logbogen, som den kompetente myndighed skal gennemføre inden langvarige forsendelser« bestemmer i stk. 1:

»I forbindelse med langvarige forsendelser mellem medlemsstaterne og til og fra tredjelande af tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin foretager den kompetente myndighed på afgangstedet sig følgende:

a) [D]en foretager den nødvendige kontrol for at sikre, at

- i) de i logbogen angivne transportvirksomheder er i besiddelse af de dertil hørende gyldige transportautorisationer, gyldige godkendelsescertifikater for transportmidler, der anvendes til langvarige forsendelser, og gyldige kompetencebeviser for førere og ledsagere
  - ii) den af organisatoren fremlagte logbog er realistisk og angive[r], at bestemmelserne i denne forordning er overholdt.
- b) [S]åfremt resultaterne af den i litra a) omhandlede kontrol ikke er tilfredsstillende, anmoder den organisatoren om at ændre planlægningen af den påtænkte langvarige forsendelse på en sådan måde, at bestemmelserne i denne forordning overholdes.
  - c) [S]åfremt resultatet af den kontrol, der er omhandlet i litra a), er tilfredsstillende, stempler den kompetente myndighed logbogen.
  - d) [D]en sender så hurtigt som muligt den kompetente myndighed på bestemmelses- eller udgangsstedet eller kontrolstedet de i logbogen angivne oplysninger om den påtænkte langvarige forsendelse via det system for udveksling af oplysninger, der er omhandlet i artikel 20 i direktiv 90/425/EØF.«

12. Artikel 15 i forordning nr. 1/2005 med overskriften »Kontrol, som den kompetente myndighed skal foretage under en langvarig forsendelse«, bestemmer i stk. 1, at »[d]en kompetente myndighed efterprøver på vilkårlige tidspunkter under en langvarig forsendelse ved en passende kontrol, enten i form af stikprøver eller med målrettede kontrolundersøgelser, om de angivne forsendelsestider er realistiske, om forsendelsen er i overensstemmelse med denne forordning, og navnlig om de i kapitel V i bilag I fastsatte regler om forsendelsestid og hvileperioder er overholdt«.

13. Artikel 21 i forordning nr. 1/2005 med »Kontrol ved udgangssteder og grænsekontrolsteder« har følgende ordlyd:

»1. Embedsdyrlæger i medlemsstaterne skal, uden at dette berører kontrollen af dyr på udgangssteder og grænsekontrolsteder [...], kontrollere, at dyrene transporteres i overensstemmelse med denne forordning, herunder navnlig:

- a) at transportvirksomhederne har indgivet en kopi af en gyldig autorisation [...]
- b) at førerne af og ledsagerne i vej køretøjer, der transporterer tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder, -svin eller fjerkræ, har forevist et gyldigt kompetencebevis [...]
- c) at dyrene er egnede til videre forsendelse
- d) at det transportmiddel, som skal anvendes til den videre forsendelse af dyrene, opfylder kravene i kapitel II og i påkommende tilfælde kapitel VI i bilag I
- e) at transportvirksomhederne i forbindelse med eksport har fremlagt dokumentation for, at forsendelsen fra afgangsstedet til det første aflæsningssted i det endelige bestemmelsesland er i overensstemmelse med internationale aftaler, som er nævnt i bilag V, og som finder anvendelse i de pågældende tredjelande
- f) om tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin har undergået eller skal undergå en langvarig forsendelse.

2. I forbindelse med langvarige forsendelser af tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin skal embedsdyrlægerne på udgangsstederne og grænsekontrolstederne foretage og føre bog over den kontrol, der er beskrevet i del 3 vedrørende bestemmelsessted [nævnt] i bilag II. Den kompetente myndighed opbevarer oplysningerne om denne kontrol samt om den kontrol, der er omhandlet i stk. 1, i mindst tre år, regnet fra datoen for kontrollen [...].

3. Mener den kompetente myndighed, at dyr ikke er egnede til at fuldføre forsendelsen, skal de aflæsses, vandes, fodres og have hvile.«

14. Kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 indeholder standarder om vandings- og fodringshyppighed, forsendelsestider og hvileperioder. I henhold til punkt 1.4, litra d), og punkt 1.5 i dette kapitel skal kvæg efter 14 timers transport have en hvileperiode på mindst 1 time, hvor de vandes og om nødvendigt fodres. Efter denne hvileperiode kan de transporteres i endnu 14 timer, hvorefter de skal læsses af, fodres og vandes og skal have en hvileperiode på mindst 24 timer.

15. Bilag II til samme forordning indeholder bestemmelser om den logbog, som transportvirksomhederne og organisatorerne i henhold til forordningens artikel 5, stk. 4, skal føre i forbindelse med langvarige forsendelser mellem medlemsstaterne og til og fra tredjelande. Denne logbog består af fem dele vedrørende henholdsvis planlægning af forsendelsen, afgangsstedet, bestemmelsesstedet, transportvirksomhedens erklæring om dels den faktiske strækning, hvile-, omladnings- og udgangssteder, dels antal dyr, der er skadet eller som døde under transporten, samt eventuel indberetning af afvigelser. Dette bilag indeholder navnlig følgende bestemmelser:

- Punkt 3, litra e): »Organisatoren skal sikre, at logbogen ledsager dyrene under hele forsendelsen til bestemmelsesstedet eller, når der er tale om eksport til et tredjeland, i det mindste til udgangsstedet.«
- Punkt 4: »Brugere på afgangsstedet og – når bestemmelsesstedet findes på Fællesskabets område – brugere på bestemmelsesstedet skal udfylde og underskrive de relevante dele af logbogen. De skal hurtigst muligt ved hjælp af standardformularen i del 5 give den kompetente myndighed besked om alle forbehold, som de måtte have med hensyn til, om bestemmelserne i denne forordning er overholdt.«
- Punkt 7: »Ved eksport af dyr til et tredjeland skal transportvirksomheden give logbogen til embedsdyrlægen på udgangsstedet. I forbindelse med eksport af levende kvæg, der giver anledning til eksportrestitutioner, er det ikke nødvendigt at udfylde logbogens del 3, hvis der i henhold til landbrugslovgivningen skal indsendes en rapport.«
- Punkt 8: »Den transportvirksomhed, der er angivet i logbogens del 3, skal opbevare [...] a) en kopi af den udfyldte logbog [...] De [...] nævnte dokumenter skal forevises for den kompetente myndighed, som udstedte transportvirksomhedens autorisation, og på anmodning for den kompetente myndighed på afgangsstedet senest en måned efter, at logbogen er blevet udfyldt, og skal opbevares af transportvirksomheden i mindst tre år regnet fra kontroldatoen. Det i litra a) omhandlede dokument skal afleveres til den kompetente myndighed på afgangsstedet senest en måned efter forsendelsens afslutning, medmindre de i artikel 6, stk. 9, omhandlede [navigations] systemer er anvendt. [...]«

16. Tillægget til bilag II til forordning nr. 1/2005 indeholder en model til de forskellige afsnit i logbogen.

II – Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

17. Zuchtvieh-Export havde chartret to lastbiler, som skulle foretage forsendelsen af 62 kvier fra Kempten til Andijan via Polen, Hviderusland, Rusland og Kasakhstan, dvs. en strækning på 7 000 km. Denne transport skulle finde sted mellem den 23. april og den 2. maj 2012. Der var tale om eksport uden ansøgning om eksportrestitution.

18. I del 1, rubrik 6, i den logbog, der blev fremlagt i forbindelse med fortoldningsbegæringen, anføres som de eneste hvile- og omladningssteder på den del af forsendelsen, der finder sted på de berørte tredjelandes område, Brest (Hviderusland), hvortil ankomsttidspunktet i henhold til planen var den 24. april kl. 13:00, og Karaganda (Kasakhstan), hvortil ankomsttidspunktet i henhold til planen var den 30. april kl. 15:00, idet der var afsat en hviletid på 24 timer på hvert af disse steder. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at der mellem de pågældende steder var indlagt hvilepauser, hvor dyrene ikke skulle udlades, men vandes og fodres. Sidste del af forsendelsen mellem Karaganda og Andijan ville vare yderligere 29 timer.

19. Ved afgørelse af 30. januar 2012 nægtede Stadt Kempten at fortolde det omhandlede parti kvæg, idet den krævede, at planlægningen af forsendelsen blev ændret, således at bestemmelserne i forordning nr. 1/2005 også blev overholdt for den del af forsendelsen, der skulle finde sted på de pågældende tredjelandes område mellem Brest og Andijan, hvilket ikke var tilfældet i henhold til planlægningsoplysningerne i den pågældende logbogs del 1.

20. Ud over begæringen om et foreløbigt retsmiddel, som Zuchtvieh-Export ikke fik medhold i, anlagde selskabet annullationssøgsmål mod ovennævnte afgørelse, og appelsagen verserer i øjeblikket ved Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstolen i Bayern, Tyskland). I forbindelse med dette søgsmål har Zuchtvieh-Export navnlig anmodet om, at Stadt Kemptens afgørelse af 30. januar 2012 kendes ulovlig, og at Stadt Kempten pålægges at fortolde det omtvistede parti kvæg.

21. Parterne i hovedsagen har ved den forelæggende ret fremført modsatrettede holdninger til spørgsmålet om, hvorvidt forordning nr. 1/2005, særlig artikel 14, stk. 1, i forbindelse med en forsendelse, der påbegyndes på Unionens område, men afsluttes uden for dette område, ligeledes finder anvendelse på den del af forsendelsen, der finder sted på en eller flere tredjelandes område.

22. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den kompetente myndighed på afgangsstedet i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning 1/2005 ved transport med afgangssted på Unionens område og bestemmelsessted på et tredjelandes område kun kan stemple logbogen, hvis det af dens kontrol fremgår, at forordningens bestemmelser ligeledes overholdes uden for Unionens område. Den har i denne forbindelse, men uden forklaring, nævnt forordningens artikel 1, 3 og 5 samt artikel 21, stk. 1, litra e). Den lægger desuden navnlig vægt på tillægget til bilag II til forordning nr. 1/2005, hvori modellen til logbogens forskellige dele findes, særlig del 1 om planlægning af forsendelsen, som indeholder bestemmelser herom:

- [p]unkt 2-4 (samlet forventet varighed, afgangssted og -tidspunkt, bestemmelsessted og ankomsttidspunkt), sammenholdt med definitionen af begrebet forsendelse i forordningens artikel 2, litra j), hvoraf fremgår, at der skal gives oplysninger for hele forsendelsen
- [o]rganisatorens erklæring i punkt 7 i dette afsnit, hvorefter denne »i overensstemmelse med bestemmelserne i [forordningen] har truffet de fornødne foranstaltninger til at sikre dyrenes velfærd under hele transporten«.

23. Den forelæggende ret har endvidere anført, at selv i tilfælde af eksport, og selv om transportvirksomheden i henhold til punkt 7 i bilag II skal give logbogen til embedsdyrlægen på udgangsstedet, skal den ikke desto mindre opbevare en kopi deraf og sende den til den kompetente myndighed på afgangsstedet i henhold til punkt 8 i det pågældende bilag.

24. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den logbog, som Zuchtvieh-Export har fremlagt, for så vidt angår transportafsnittene i tredjelandene ikke er »realistisk«, således som det kræves i artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005. Oplysningerne i logbogen gør det således ikke muligt at konkludere, at den planlagte forsendelse overholder forordningens krav.

25. Ifølge den forelæggende ret er det i denne forbindelse ikke tilstrækkeligt, når Zuchtvieh-Export hævder, at man under transportafsnittene uden for Unionens område overholder de relevante forskrifter i tredjelandene og de internationale bestemmelser, der finder anvendelse i disse lande. Det er nødvendigt, at det fremgår af logbogen. Dette er dog ikke tilfældet i den foreliggende sag, idet del 1 i den omtvistede logbog ikke er »realistisk«, således som det kræves i artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005, da der ikke angives nogen hvilesteder på strækningerne mellem Brest og Karaganda og mellem Karaganda og det endelige bestemmelsessted Andijan. Desuden ville afgangsstedets myndigheds stempeling give det indtryk, at hele forsendelsen til bestemmelsesstedet er blevet godkendt i alle henseender, hvilket i henhold til den forelæggende ret ville være uhensigtsmæssigt også over for tredjelandenes myndigheder.

26. Ifølge den modsatte holdning, som støttes af Zuchtvieh-Export, vedrører afgangsstedets kompetente myndigheds godkendelse i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 1/2005, kun den del af forsendelsen, som forordningen finder anvendelse på, ratione loci. Det fremgår af flere af forordningens bestemmelser, herunder artikel 21, stk. 1, litra e), vedrørende udgangsstedernes og grænsekontrolstedernes kontrol, at den ordning, der indføres med forordningen, ikke finder anvendelse uden for Unionens grænser.

27. Zuchtvieh-Export har ligeledes gjort gældende, at anvendelsen af bestemmelserne i forordning nr. 1/2005 uden for Unionens område, særlig bestemmelserne i kapitel V i bilag I om vandings- og fodringshyppighed, forsendelsestider og hvileperioder, er urealistiske og virker imod hensigten. I tredjelandene findes der således ikke stalde, der er uden betænkeligheder ud fra et hygiejnisk og teknisk synspunkt, hvor dyrene kan hvile under transporten, og risiciene for skader og spredning af infektionssygdomme er således store. De standarder, der indføres med denne forordning, hænger således uløseligt sammen med kvaliteten af infrastrukturen i tilknytning til transport af dyr på Unionens område som f.eks. de kontrolsteder (der er hvilesteder), der er etableret i Unionen, og som i henhold til forordningens artikel 36 er underlagt tekniske og hygiejniske krav.

28. Endvidere fremgår den omstændighed, at bestemmelserne i forordning nr. 1/2005 ikke nødvendigvis finder anvendelse i materielretlig henseende, af forordningens artikel 30, stk. 6, der åbner mulighed for undtagelser fra kravene i forbindelse med langvarige forsendelser, som skyldes hensyn til visse regioners afsides beliggenhed i forhold til EU's kontinentale område.

29. Det følger ligeledes af overskriften til punkt 6 i del 1 i modellen til logbog (»Liste over påtænkte hvile-, omladnings- og udgangssteder«), at organisatoren af transport ikke er forpligtet til at angive alle hvilestederne. Endvidere gør den geografiske virkelighed det ikke altid muligt at bestemme det sted, hvor pauserne skal holdes.

30. Desuden kan disse standarder være i strid med gældende regler i de pågældende tredjelande, f.eks. i Rusland, hvor myndighedernes praksis består i konsekvent at forbyde aflæsning af dyrene under hviletiden.

31. Endelig taler territorialprincippet til fordel for, at anvendelsen af forordning nr. 1/2005 begrænses til Unionens område.

32. Sagsøgte i hovedsagen og Landesanstalt für Tiergesundheit Bayern (delstatens Bayerns anklagemyndighed) har besvaret disse argumenter med, at fraværet af hvilesteder uden for Unionens område ikke fritager transportvirksomhederne fra de krav, som forordning nr. 1/2005 pålægger dem i denne henseende. Den manglende aflæsning af dyrene under hviletiderne kan navnlig resultere i, at transportafsnittene

ikke rengøres, at det ikke kan garanteres, at dyrene vandes, og det ikke er muligt at kontrollere de enkelte dyrs sundhedstilstand. I henhold til femte betragtning til denne forordning, hvorefter langvarige forsendelser af dyr af hensyn til dyrenes velfærd må begrænses så meget som muligt, må muligheden for, at visse transporter ikke kan gennemføres, overvejes, når de påtænkte logistiske betingelser i forbindelse med transporten ikke er i overensstemmelse med de gældende krav.

33. Bayerischer Verwaltungsgerichtshof besluttede derfor at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Skal artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2005 fortolkes således, at den kompetente myndighed på afgangsstedet ved lange transporter af tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin, hvor afgangsstedet ligger i en medlemsstat [...], men bestemmelsesstedet i et tredjeland, kun må påstemple den af organisatoren fremlagte logbog i henhold til artikel 14, stk. 1, litra c), såfremt logbogen opfylder kravene i henhold til artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), for den samlede transportstrækning fra afgangssted til bestemmelsessted, dvs. også for transportafsnit, der ligger helt uden for EU's [område]?
- 2) Skal artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2005 fortolkes således, at den efter denne bestemmelse kompetente myndighed på afgangsstedet kan forpligte organisatoren af transporten til i medfør af forordningens artikel 14, stk. 1, litra b), at ændre planlægningen af den lange transport således, at denne forordnings bestemmelser overholdes under hele transporten fra afgangsstedet til bestemmelsesstedet, også selv om enkelte transportafsnit udelukkende ligger i tredjelände?»

III – Bedømmelse

34. Med sine præjudicielle spørgsmål anmoder den forelæggende ret i det væsentlige Domstolen om at afgøre, om artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 1/2005 skal fortolkes således, at langvarig forsendelse, der påbegyndes i en medlemsstat, men med bestemmelsessted i et tredjeland, skal være i overensstemmelse med denne forordning, særlig bestemmelserne i kapitel V i bilag I til forordningen om især forsendelsestider og hvileperioder, herunder i forbindelse med den del af denne forsendelse, der foregår uden for Unionens område, og dermed kun kan godkendes af den kompetente myndighed på afgangsstedet, hvis den er planlagt i overensstemmelse med disse bestemmelser.

35. Den forelæggende ret ønsker således oplyst, om den kompetente myndighed på afgangsstedet med rette kan nægte at stemple en logbog, når den mener, at det fremgår af angivelserne i logbogen vedrørende den del af forsendelsen, der finder sted uden for Unionens område, at logbogen ikke er realistisk i henhold til artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005, og derfor ikke overholder denne forordnings bestemmelser.

36. Formålet med logbogen (en model findes i bilag II til forordningen) er at give de kompetente myndigheder de nødvendige oplysninger med henblik på gennemførelse af kontrol af overholdelsen af bestemmelserne i forordning nr. 1/2005 i forbindelse med langvarige forsendelser. Logbogens angivelser om tilrettelæggelse af forsendelsen skal verificeres og deres overensstemmelse kontrolleres af den kompetente myndighed på afgangsstedet, inden dyrene læses. Disse oplysninger udgør grundlaget for de officielle kontroller, der kan gennemføres under selve gennemførelsen af forsendelsen, dvs. ved læsningen, under transporten eller på bestemmelsesstedet.

37. Den indledende kontrol ved afrejsen vedrører eksistensen og gyldigheden af de obligatoriske administrative tilladelser (transportvirksomheder, køretøjer, førere), overholdelse af de godkendte pladsforhold afhængigt af den oplyste dyreart samt detaljerede oplysninger om den planlagte rute under hensyntagen til de krævede hvileintervaller for den pågældende dyreart, den afstand, der skal tilbagelægges, og den forventede varighed af alle aktiviteterne på alle forsendelsens etaper.

38. De kompetente myndigheder kan derefter gennemføre kontrol på et hvilket som helst tidspunkt af en langvarig forsendelse. Denne kontrol, der er fastsat i artikel 15 i forordning nr. 1/2005, vedrører navnlig overholdelse af planlægningen i logbogens del 1.

39. Påtegningerne i logbogens del 1 (»Planlægning«), der er det centrale i den foreliggende sag, skal sammenlignes med påtegningerne i del 2 (»Afgangssted«), 3 (»Bestemmelsessted«), 4 (»Erklæring fra transportvirksomheden«) og eventuelt 5 (»Standardformular til indberetning af afvigelser«). Logbogens del 2-5 udfyldes efterhånden i løbet af forsendelsen, hvorefter en kopi af denne logbog sendes til den kompetente myndighed på afgangsstedet.

40. Det skal allerede her præciseres, at transport af dyr til eller fra tredjelande er omfattet af en særlig kontrol både på udgangsstederne og ved Unionens grænsekontrolsteder.

41. Den foreliggende præjudicielle forelæggelse skal behandles på grundlag af dette samlede kontrolskema, der finder anvendelse på langvarige forsendelser.

42. En besvarelse af den forelæggende rets spørgsmål kræver en nøje afgrænsning af omfanget af de oplysninger om forsendelsestider og hvileperioder, som organisatoren af en langvarig forsendelse skal indføre i logbogen. Det er navnlig på grundlag af disse oplysninger, at den kompetente myndighed på afgangsstedet i henhold til artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005 skal afgøre, om logbogen er realistisk i henhold til denne bestemmelse og gør det muligt at fastslå, at transporten er i overensstemmelse med forordningen.

43. Tiltrædes den opfattelse, som Stadt Kempten, Landesanstalt für Landwirtschaft Bayern og Republikken Litauen har gjort gældende, skal logbogen indeholde en redegørelse for transportafsnittet mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, der er i overensstemmelse med kravene til forsendelsestider og hvileperioder fastsat i kapitel V i bilag I punkt 1.4, litra d), og 1.5 i forordning nr. 1/2005. Konkret omfatter disse bestemmelser, når der er tale om en forsendelse af kvæg som den i hovedsagen omhandlede, følgende forsendelsesrytme: Efter 14 timer skal dyrene have en passende hvileperiode på mindst 1 time, hvor de navnlig vandes og om nødvendigt fodres. Efter denne hvileperiode kan de transporteres i endnu 14 timer. Hver gang denne forsendelsestid er gået, skal dyrene aflæsses, fodres og vandes, og de skal have en hvileperiode på mindst 24 timer.

44. Zuchtvieh-Export kritiseres for ikke at have overholdt disse regler ved planlægningen af transportafsnittet mellem udgangsstedet på Unionens område og bestemmelsestredjelandet.

45. Jeg mener ikke, at denne kritik er begrundet.

46. Det fremgår nemlig klart af artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005, at den forudgående kontrol, som den kompetente myndighed på afgangsstedet skal foretage, vedrører overholdelse af forordningens bestemmelser. Det er således afgørende at undersøge forordningens anvendelsesområde.

47. Artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1/2005 er i denne forbindelse utvetydig. Det fremgår klart af denne bestemmelse, at forordningen »finder anvendelse på transport af levende hvirveldyr, som finder sted i *Fællesskabet*, herunder de specifikke former for kontrol, som embedsmænd skal foretage af sendinger, der ankommer til eller forlader Fællesskabets toldområde«³.

3 — Min fremhævelse.

48. Den af EU-lovgiver valgte formulering betyder efter min mening, at forordningens bestemmelser og kontrollen af disse udelukkende finder anvendelse på den del af dyretransporter, der finder sted på Unionens område. Dette omfatter specifikke kontroller af partier, der kommer ind på Unionens toldområde eller forlader dette, hvilket forekommer logisk, eftersom dyretransporten på tidspunktet for gennemførelse af denne kontrol befinder sig i Unionen og derfor skal være i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i forordning nr. 1/2005, uanset dens afgang- eller bestemmelsessted.

49. Henset til den klare definition af anvendelsesområdet for forordning nr. 1/2005 i dennes artikel 1 kan det ikke gøres gældende, at den af EU-lovgiver valgte formulering i forordningens artikel 14, stk. 1, om langvarige forsendelser, som den kompetente myndighed på afgangsstedet skal gennemføre en forudgående kontrol af, taler for, at organisatoren af sådanne forsendelser er forpligtet til at overholde kravene til rejse- og hviletid fastsat i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 for den del af forsendelsen, der afvikles mellem udgangsstedet fra EU og et tredjeland.

50. Det skal bemærkes, at den kompetente myndighed på afgangsstedet i henhold til forordningens artikel 14, stk. 1, er forpligtet til at gennemføre en række forudgående kontroller »[i] forbindelse med langvarige forsendelser mellem medlemsstaterne og til og fra tredjelands af tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin«.

51. Denne betegnelse af langvarige forsendelser, hvis overensstemmelse med kravene i forordning nr. 1/2005 skal kontrolleres af den kompetente myndighed på afgangsstedet, betyder ikke, at denne kontrol ved transport af dyr til tredjelande skal omfatte såvel det transportafsnit, der foregår i Unionen, som den del af forsendelsen, der finder sted mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet.

52. Denne præcisering har blot til formål at fastslå, at *alle* langvarige forsendelser er omfattet af den forudgående kontrol, som gennemføres af den kompetente myndighed på afgangsstedet, uanset om de udelukkende foregår mellem EU's medlemsstater eller til og fra tredjelande⁴. En sådan formulering gør det muligt at lade langvarige forsendelser være omfattet af de standarder, der er fastsat i forordning nr. 1/2005, uanset om de foregår helt eller delvist inden for EU.

53. Henset til det geografiske anvendelsesområde for forordning nr. 1/2005 som defineret i artikel 1, stk. 1, og til den omstændighed, at den kontrol, som den kompetente myndighed på afgangsstedet skal gennemføre, er en kontrol af overensstemmelsen med de standarder, som er fastsat i samme forordning, kan det ikke på grundlag af forordningens artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), kræves, at organisatoren i logbogen angiver oplysninger om forsendelsestider og hvileperioder, som er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005, for den del af den langvarige forsendelse, der afvikles uden for EU.

54. Med andre ord er det selvmodsigende, at den kompetente myndighed på afgangsstedet kan kritisere organisatoren for ikke at have anført hvilesteder med hyppigheder, der svarer til kravene i kapitel V i bilag I i forordning nr. 1/2005, for den del af transporten, der tilbagelægges mellem udgangsstedet og et tredjeland, når anvendelsesområdet for denne forordning er begrænset til Unionens område, og den kontrol, som den pågældende myndighed skal gennemføre, i henhold til forordningens artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), er en kontrol af overensstemmelsen med de regler, som denne fastsætter.

55. Jeg udleder heraf, at den »liste over påtænkte hvile-, omladnings- og udgangssteder«, der skal forefindes i logbogens del 1, punkt 6, kun skal omfatte steder beliggende i Unionen.

4 — Den samme analyse gør sig gældende for artikel 5, stk. 4, i forordning nr. 1/2005, der pålægger transportvirksomhederne og organisatorerne at overholde bestemmelserne om logbogen i bilag II til denne forordning, *i forbindelse med langvarige forsendelser mellem medlemsstaterne og til og fra tredjelands*.

56. Det følger heraf, at artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1/2005 efter min opfattelse skal fortolkes således, at den kun bemyndiger den kompetente myndighed på afgangsstedet til at kontrollere, at den logbog, som organisatoren fremlægger, navnlig med hensyn til de forsendelsestider og hvileperioder, der er fastsat i kapitel V i bilag I til denne forordning, er realistisk, og til at fastslå, at transporten er i overensstemmelse med forordningen, for så vidt angår den del af forsendelsen, der foregår mellem afgangsstedet og udgangsstedet på Unionens område.

57. Definitionerne af begreberne forsendelse og transport i henholdsvis artikel 2, litra j), og litra w), i forordning nr. 1/2005, der betegner hele transporten frem til aflæsningen af dyrene på bestemmelsesstedet uden sondring mellem, om dette sted er beliggende på Unionen område eller i et tredjeland, kan ikke påberåbes med henblik på at udvide forordningens geografiske anvendelsesområde. Tværtimod skal disse definitioner sammenholdes med forordningens artikel 1, stk. 1, som er den eneste artikel, der fastsætter det geografiske anvendelsesområde for forordning nr. 1/2005.

58. Andre bestemmelser i forordningen bekræfter endvidere, at organisatoren med henblik på den forudgående kontrol, der er fastsat i forordningens artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), ikke er forpligtet til at anføre oplysninger om planlægningen af forsendelsen, der er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordning 1/2005, for så vidt angår den del af transporten, som tilbagelægges mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet.

59. Det bemærkes i denne forbindelse, at den kontrol, som den kompetente myndighed på afgangsstedet gennemfører i forbindelse med langvarige forsendelser til tredjelande, suppleres med andre kontroller. Der er dels tale om de kontroller, der er fastsat i artikel 15 i forordning nr. 1/2005, som kan gennemføres på alle tidspunkter af forsendelsen på Unionens område for navnlig at kontrollere, at forsendelsestiderne og hvileperioderne overholder de grænser, der er fastsat i kapitel V i bilag I til denne forordning. Dels kræves det i forordningens artikel 21, at der gennemføres kontroller på udgangsstedet på Unionens område.

60. Med hensyn til sidstnævnte kontroller bestemmes det i artikel 21, stk. 1, i forordning nr. 1/2005, at embedsdyrlæger i medlemsstaterne kontrollerer, at dyrene transporteres i overensstemmelse med denne forordning. I forbindelse med kontrollerne ved udgangstederne kontrolleres det således i det væsentlige, at transportvirksomhederne er i besiddelse af en gyldig autorisation, at førerne kan forevise et gyldigt kompetencebevis, at dyrene er egnede til videre forsendelse, at det transportmiddel, som skal anvendes til den videre forsendelse af dyrene, opfylder kravene i kapitel II og i påkommende tilfælde kapitel VI i bilag I til forordningen, og om tamdyr af hestefamilien eller tamkvæg, -får, -geder eller -svin har undergået eller skal undergå en langvarig forsendelse.

61. Desuden bestemmes det i artikel 21, stk. 1, litra e), i forordning nr. 1/2005, at embedsdyrlægerne skal kontrollere, at transportvirksomhederne »i forbindelse med eksport har fremlagt dokumentation for, at forsendelsen fra afgangsstedet til det første aflæsningssted i det endelige bestemmelsesland er i overensstemmelse med internationale aftaler, som er nævnt i bilag V, og som finder anvendelse i de pågældende tredjelande«. I dette sidstnævnte bilag nævnes således Den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport⁵.

5 — Konvention undertegnet den 13.12.1968 i Paris. Teksten er revideret i henhold til bestemmelserne i protokollen til den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport, som trådte i kraft den 7.11.1989. Vedrørende Unionens undertegnelse af denne konvention, se Rådets afgørelse af 21.6.2004 om undertegnelse af den reviderede europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport (EUT L 231, s. 21).

62. Det er min opfattelse, at det af artikel 21, stk. 1, litra e), i forordning nr. 1/2005, sammenholdt med det geografiske anvendelsesområde for forordning nr. 1/2005, som det præciseres i forordningens artikel 1, stk. 1, kan udledes, at forsendelsen mellem udgangsstedet på Unionens område og bestemmelsestredjelandet ikke er omfattet af reglerne i forordningen, men i givet fald af de internationale aftaler.

63. Endvidere er det min opfattelse, at det af flere bestemmelser i forordning nr. 1/2005 fremgår, at logbogen ved langvarige forsendelser til et tredjeland kun skal udfyldes frem til udgangsstedet.

64. Det præciseres således navnlig i forordningens artikel 21, stk. 2, i forbindelse med sådanne forsendelser, at »embedsdyrlægerne på udgangsstederne [...] [skal] foretage og føre bog over den kontrol, der er beskrevet i del 3 vedrørende bestemmelsessted i bilag II«. I forbindelse med disse forsendelser træder embedsdyrlægen på udgangsstedet således i stedet for brugeren på bestemmelsesstedet, som det i princippet påhviler at udfylde del 3 i logbogen. Det er med andre ord dyrlægen, som på dette tidspunkt af forsendelsen har til opgave at attestere, at den er i overensstemmelse med forordning nr. 1/2005 og navnlig, at planlægningen i del 1 i logbogen er blevet overholdt mellem afgangsstedet og udgangsstedet.

65. Flere af de indledende punkter i bilag II til forordning nr. 1/2005 går i samme retning. I henhold til punkt 3, litra e), i dette bilag skal organisatoren »sikre, at logbogen ledsager dyrene under hele forsendelsen til bestemmelsesstedet eller, *når der er tale om eksport til et tredjeland, i det mindste til udgangsstedet*«⁶. I punkt 7, første afsnit, i dette bilag præciseres det endvidere, at »[v]ed eksport af dyr til et tredjeland skal transportvirksomheden give logbogen til embedsdyrlægen på udgangsstedet«. Bestemmelsen om, at transportvirksomheden derefter i henhold til punkt 8 i bilag II til forordning nr. 1/2005 skal opbevare en kopi af den udfyldte logbog, bekræfter kun, at den originale logbog ikke længere skal udfyldes efter den kontrol, der udføres af embedsdyrlægen på udgangsstedet.

66. Såfremt EU-lovgiver havde ønsket at kræve overholdelse af reglerne i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 for den del af forsendelsen, der tilbagelægges mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, ville denne have pålagt transportvirksomheden at opbevare den originale logbog under hele forsendelsen og have indført et kontrolsystem i bestemmelsestredjelandet.

67. Det følger af det ovenstående, at planlægningen i del 1 i logbogen ved langvarige forsendelser til tredjelande helt konkret kun gælder for de øvrige dele i denne logbog frem til udgangsstedet. Denne planlægning skal således ikke sammenlignes med den strækning, der rent faktisk tilbagelægges fra udgangsstedet. Det er således inkonsekvent at kræve, at en sådan planlægning omfatter oplysninger om forsendelsestider og hvileperioder, der er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 for så vidt angår den strækning, der tilbagelægges fra udgangsstedet, idet denne del af forsendelsen ikke er underlagt de kontroller, der indgår i den almindelige ordning, som indføres med denne forordning.

68. Det fremgår i denne forbindelse af sammenligningen med den særlige ordning, som EU-lovgiver har indført i forbindelse med eksportrestitutioner, at kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 uden for denne ordning ikke finder anvendelse på den del af transporten af dyr, der foregår uden for Unionens område.

6 — Min fremhævelse.

69. For så vidt angår oksekødsprodukter fremgår det af artikel 168 i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen)⁷, at »[y]delse af restitution for eksport af levende kvæg er betinget af, at dyrevelfærdsbestemmelserne i EF-retsfor skrifterne, navnlig om beskyttelse af dyr under transport, overholdes«.

70. Det præciseres i artikel 1 i Kommissionens forordning (EU) nr. 817/2010 af 16. september 2010 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser efter Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår kravene for ydelse af eksportrestitutioner i forbindelse med levende kvægs velfærd under transport⁸ med overskriften »Anvendelsesområde«, at disse eksportrestitutioner kun udbetales, »hvis artikel 3-9 i forordning (EF) nr. 1/2005 og de deri nævnte bilag [...] overholdes under dyrenes transport til det første aflæsningssted i det endelige bestemmelsestredjeland«.

71. Det fremgår klart af sidstnævnte bestemmelse, at overholdelse af kravene i denne forordnings artikel 3-9 og de deri nævnte bilag gælder hele forsendelsen, herunder den strækning, der tilbagelægges mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, hvilket ikke er tilfældet med den almindelige ordning, der indføres med forordning nr. 1/2005.

72. Det kontrolsystem, der indføres med forordning nr. 817/2010, er tilpasset dette udvidede anvendelsesområde for kravene i forordning nr. 1/2005.

73. Hvad angår kontrollerne på Unionens toldområde bestemmes det i artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 817/2010, at embedsdyrlægen på udgangsstedet undersøger følgende.

74. Embedsdyrlægen på udgangsstedet undersøger i henhold til denne forordnings artikel 2, stk. 2, litra a), dels om »kravene i forordning (EF) nr. 1/2005 er opfyldt fra afgangsstedet [...] indtil udgangsstedet«.

75. Dels skal embedsdyrlægen i henhold til artikel 2, stk. 2, litra b), i forordning nr. 817/2010 undersøge, om »transportbetingelserne for resten af transporten opfylder forordning (EF) nr. 1/2005, og om der er truffet nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelse af den indtil den første aflæsning i det endelige bestemmelsestredjeland«.

76. Embedsdyrlægen på udgangsstedet anfører resultaterne af denne kontrol i »Kontrolrapport på udgangsstedet«, for hvilken der findes en model i bilag I til forordning nr. 817/2010. Denne rapport son drer mellem den kontrol, der vedrører strækningen frem til udgangsstedet, og den kontrol, der vedrører strækningen fra udgangsstedet. Eksportøren skal overholde kravene i forordning nr. 1/2005 for begge strækninger, for at kontrollen kan betragtes som tilfredsstillende.

77. Disse kontroller suppleres efterfølgende af kontroller i tredjelandene.

78. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 817/2010 sørger eksportøren for, at dyrene kontrolleres, når de har forladt Unionens toldområde, i to tilfælde, nemlig alle de steder, hvor der skiftes transportmiddel, og på stedet for den første aflæsning i det endelige bestemmelsestredjeland. Ifølge denne forordnings artikel 3, stk. 2, varetages denne kontrol af et internationalt overvågnings selskab, der godkendes og kontrolleres med henblik herpå af medlemsstaten, eller af en medlemsstats officielle overvågningskontor.

7 — EUT L 299, s. 1.

8 — EUT L 245, s. 16.

79. Denne beskrivelse af den særordning, der blev indført med forordning nr. 817/2010, viser efter min opfattelse, at EU-lovgiver, såfremt denne havde ønsket at udvide forpligtelsen for organisatoren af en langvarig forsendelse til at overholde kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 for så vidt angår den del af forsendelsen, der tilbagelægges mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, ville have valgt en bredere definition af anvendelsesområdet for denne forordning end det, der fremgår af forordningens artikel 1, stk. 1, og ville have knyttet et kontrolsystem svarende til det, der er indført i forbindelse med eksportrestitutioner, til denne forpligtelse.

80. Henset til alle disse elementer mener jeg, at forordning nr. 1/2005 skal fortolkes således, at den ikke pålægger organisatoren af en langvarig forsendelse til et tredjeland i logbogens del 1, punkt 6, at anføre oplysninger om forsendelsestider og hvileperioder, der er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til denne forordning for så vidt angår den del af forsendelsen, der tilbagelægges mellem udgangsstedet på Unionens område og bestemmelsestredjelandet.

81. Jeg mener derfor, at artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), og litra c), i den pågældende forordning skal fortolkes således, at den kompetente myndighed på afgangsstedet ikke kan nægte at stemple logbogen med den begrundelse, at oplysningerne i denne logbog, der vedrører den del af forsendelsen, som finder sted mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, ikke er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005.

82. Det omvendte er tilfældet ved transport af dyr fra tredjelände. I dette tilfælde kræves det af organisatoren af denne transport, at denne overholder forordningens krav fra det tidspunkt, hvor den kommer ind på Unionens område via et grænsekontrolsted. Henset til den omstændighed, at anvendelsesområdet for den pågældende forordning er begrænset til Unionens område, kan det derimod ikke kræves, at denne organisator har opfyldt de samme krav for den del af forsendelsen, der blev tilbagelagt, inden den kom ind på Unionens område, selv om strækningen fra tredjelandet til bestemmelsesmedlemsstaten udgør én enkelt forsendelse.

83. Jeg skal herefter tage stilling til, om Europa-Kommissionens synspunkt i den foreliggende sag er velbegrunderet.

84. Selv om Kommissionen ifølge de oplysninger, den har fremlagt i sine skriftlige indlæg og i retsmødet, ligeledes synes at være af den opfattelse, at kravene i kapitel V i bilag I til forordning nr. 1/2005 ikke finder anvendelse på den del af forsendelsen, der tilbagelægges uden for Unionens område, foreslår den dog en mellemvej, der i det væsentlige består i at give den kompetente myndighed på afgangsstedet tilladelse til at kontrollere, om organisatoren for så vidt angår denne del af forsendelsen overholder de »almindelige betingelser for transport af dyr«, der er opstillet i artikel 3 i forordning nr. 1/2005.

85. Det bemærkes, at denne bestemmelse indeholder princippet om, at »[d]et er forbudt at transportere dyr eller lade dem transportere under sådanne forhold, at de kan komme til skade eller blive påført unødigt lidelse«. Den opstiller ligeledes en række almindelige betingelser, som f.eks. betingelsen om, at »forud for forsendelsen skal alle fornødne foranstaltninger være truffet for at gøre forsendelsestiden så kort som mulig og for at sikre, at dyrenes behov opfyldes under forsendelsen«, betingelsen om, at »transporten skal gennemføres til bestemmelsesstedet uden forsinkelser, og dyrenes velbefindende skal løbende kontrolleres og sikres«, eller betingelsen om, at »dyrene skal med passende mellemrum tilbydes vand, foder og hvile af en kvalitet og i mængder, som er passende for deres art og størrelse«.

86. Af følgende årsager mener jeg ikke, at den løsning, som Kommissionen slår til lyd for, kan anvendes.

87. For det første er det vigtigt at understrege, at definitionen af denne forordnings geografiske anvendelsesområde, som den fremgår af forordningens artikel 1, stk. 1, hvis ikke andet er angivet, nødvendigvis gælder alle forordningens krav, uanset om der er tale om de »almindelige betingelser for transport af dyr«, som er opstillet i artikel 3 i forordning nr. 1/2005, eller om mere præcise krav som f.eks. de tekniske forskrifter, der er opført i bilag I til denne forordning.

88. Henset til den klare ordlyd af artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1/2005 synes det umuligt, hvilket Kommissionen har gjort, at gøre gældende, dels at kravene i kapitel V i bilag I til forordningen ikke finder anvendelse på den del af forsendelsen, der foregår uden for Unionens område, dels at denne mangel ved forordningen kunne udbedres ved at udvide anvendelsesområdet for »Almindelige betingelser for transport af dyr«, der findes i artikel 3 i forordning nr. 1/2005, til at omfatte hele forsendelsen frem til bestemmelsestredjelandet.

89. For det andet ville den løsning, som Kommissionen foreslår, resultere i, at den kompetente myndighed på afgangstedet gives et vidt skøn til for så vidt angår den del af forsendelsen, der foregår uden for Unionens område, at vurdere, om de planlagte forsendelsestider og hvileperioder er passende. Jeg mener ikke, at de forskellige skøn, som de kompetente myndigheder ville foretage, er forenelige med kravet om en ensartet anvendelse af forordning nr. 1/2005 og med de øvrige mål, som denne forordning forfølger ud over beskyttelse af dyr under transport, nemlig fjernelse af tekniske hindringer for handel med levende dyr og markedsordningernes tilfredsstillende funktion⁹.

90. Alt i alt ville det føre til konkurrenceforvridninger mellem organisatorer af transporter af levende dyr, hvis den kompetente myndighed på afgangstedet fik et så vidt skøn i forbindelse med gennemførelsen af betingelserne i forordningens artikel 3.

91. Derfor er jeg ikke enig i Kommissionens synspunkt, hvorefter den forelæggende rets spørgsmål skal besvares forskelligt afhængigt af, om der er tale om de almindelige betingelser for transport af dyr, som er opstillet i artikel 3 i forordning nr. 1/2005, eller om de mere præcise krav indeholdt i forordningen som f.eks. kravene i kapitel V i bilag I til forordningen.

92. Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at jeg er helt klar over, hvor vigtigt målet om beskyttelse af dyr under transport er. Jeg har heller ikke glemt artikel 13 TEUF, der pålægger Unionen og dens medlemsstater at tage fuldt hensyn til velfærden hos dyr som følende væsener, når de udformer og gennemfører Unionens politik, navnlig inden for landbrug og transport.

93. Jeg har ligeledes forståelse for ønsket om at give forordning nr. 1/2005 en så effektiv geografisk virkning som muligt, med støtte enten i de almindelige betingelser i forordningens artikel 3 eller naturligvis i artikel 13 TEUF.

94. Det må imidlertid konstateres, at EU-lovgiver i det mindste på EU-rettens nuværende udviklingstrin har haft til hensigt at begrænse anvendelsesområdet *ratione loci* for forordning nr. 1/2005 til Unionens område.

95. Det tilkommer således efter min opfattelse EU-lovgiver og alene EU-lovgiver at beslutte, om overholdelse af kravene i denne forordning i fremtiden skal gælde for hele den langvarige forsendelse, herunder den del, der tilbagelægges uden for Unionens område, og i forbindelse med en sådan udvidelse af forordningens geografiske anvendelsesområde at indføre et passende kontrolsystem.

⁹ — Jf. i denne henseende dom Danske Svineproducenter (C-316/10, EU:C:2011:863, præmis 44 og 55).

IV – Forslag til afgørelse

96. På baggrund af det ovenstående foreslår jeg Domstolen at besvare de af Bayerischer Verwaltungsgerichtshof stillede præjudicielle spørgsmål således:

»Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF samt forordning (EF) nr. 1255/97 skal fortolkes således, at den ikke pålægger organisatoren af en langvarig forsendelse til et tredjeland i logbogens del 1, punkt 6, at anføre oplysninger om forsendelsestiden og hvileperioden, der er i overensstemmelse med kravene i kapitel V i bilag I til forordningen eller de almindelige betingelser for transport af dyr, i forordningens artikel 3, for så vidt angår den del af forsendelsen, der tilbagelægges mellem udgangsstedet på Unionens område og bestemmelsestredjelandet.

Artikel 14, stk. 1, litra a), nr. ii), og litra c), i forordning nr. 1/2005 skal derfor fortolkes således, at den kompetente myndighed på afrejsestedet ikke kan nægte at stemple logbogen med den begrundelse, at oplysningerne i denne logbog, der vedrører den del af forsendelsen, der finder sted mellem udgangsstedet og bestemmelsestredjelandet, ikke er i overensstemmelse hverken med kravene i kapitel V i bilag I til forordningen eller de almindelige betingelser for transport af dyr i forordningens artikel 3.«